

ΜΠΟΡΟΥΝ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ ΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΣΟΥΝ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΖΩΩΝ ΣΕ ΠΕΙΡΑΜΑΤΑ;

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΠΛΕ*

«Ψάχνω να βρω στη συνείδησή μου τι κακό έχω κάνει για να υποφέρω έτσι, σου ορκίζομαι, αγαπημένο μου παιδί, πως δεν βρίσκω κάτι. Ήμουν πάντα καλή και γενναιόδωρη προς όλους», έγραφε η Sarina Saltiel στον γιο της δύο μέρες πριν από την αναχώρηση του πρώτου τρένου από τη Θεσσαλονίκη προς το Άουσβιτς. Πόσο πόνο, αγωνία, απόγνωση ένιωθαν οι άνθρωποι αυτοί που περίμεναν να φύγουν προς άγνωστη κατεύθυνση, σε μια άγνωστη πορεία για τη ζωή τους...

Μπορεί ο πόλεμος αυτός να έχει τελειώσει, αλλά τα στρατόπεδα συγκέντρωσης δεν άδειασαν ποτέ! Χιλιάδες ζώα βιώνουν καθημερινά πόνο, άγχος και αγωνία εξαιτίας της κράτησής τους σε περιορισμένους χώρους σε εργαστήρια, όπου έχουν ελάχιστη δυνατότητα κίνησης, χωρίς να γνωρίζουν τι θα επακολουθήσει – και όλα αυτά προς χάριν της εξέλιξης και της βελτίωσης του ανθρώπινου είδους.

Πειράματα σε ζώα διενεργούνται ήδη από την εποχή του Αριστοτέλη και συνεχίζονται μέχρι και σήμερα. Επί αιώνες οι άνθρωποι προσπαθούμε να μάθουμε πώς λειτουργεί το σώμα μας –και στη συνέχεια πώς μπορούμε να το βελτιώσουμε– ελαχιστοποιώντας τα ανεπιθύμητα χαρακτηριστικά και αυξάνοντας τα επιθυμητά. Τα διαγονιδιακά ζώα έχουν βοηθήσει στην κατεύθυνση αυτή. Πιο συγκεκριμένα, τα διαγονιδιακά ζώα παράγονται από την εσκεμμένη

* Η Δήμητρα Μπλε είναι φοιτήτρια του ΔΠΜΣ «Ζώα: Ηθική, Δίκαιο, Ευζωία», το οποίο συνδιοργανώνεται από το Τμήμα Φιλοσοφίας του ΕΚΠΑ και το Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ

εισαγωγή ξένου DNA στο γονιδίωμα ενός ζώου-δέκτη. Το ξένο DNA πρέπει στη συνέχεια να μεταδοθεί διαμέσου των γεννητικών κυττάρων προκειμένου κάθε κύτταρο να περιέχει το ίδιο τροποποιημένο γενετικό υλικό και να μπορεί να κληρονομηθεί στις επόμενες γενεές. Η εισαγωγή DNA μπορεί να οδηγήσει στην υπερ- ή υπο-έκφραση συγκεκριμένων γονιδίων ή στην έκφραση νέων γονιδίων για το είδος του ζώου.

Τα οφέλη για τον άνθρωπο από τη χρήση διαγονιδιακών ζώων είναι αρκετά και εντοπίζονται σε πολλούς τομείς. Στην κτηνοτροφία, πλέον, μπορεί να επιταχυνθεί η ανάπτυξη ενός ζώου, να αυξηθεί η παραγωγικότητά του, αλλά και η ανθεκτικότητά του σε ασθένειες. Έχουν δημιουργηθεί ζώα που μπορούν να παράγουν σε σύντομο χρονικό διάστημα μεγαλύτερες ποσότητες γάλακτος, γάλα με μικρότερη περιεκτικότητα σε λακτόζη, μεγάλες ποσότητες μαλλιού, αλλά και ζώα με περισσότερη μυϊκή μάζα ώστε να ικανοποιούνται οι διατροφικές και ενδυματολογικές συνήθειες των ανθρώπων. Στον τομέα της βιομηχανίας οι επιστήμονες κατάφεραν να εισαγάγουν σε κύτταρα αιγών γονίδια αράχνης, με αποτέλεσμα να παράγεται γάλα με ίνες μεταξιού. Το νήμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή στρατιωτικών στολών ή νημάτων κατάλληλων για χειρουργικές επεμβάσεις, αφού είναι ανθεκτικό, εύκαμπτο και έχει ελάχιστο βάρος. Στον τομέα, όμως, όπου χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο τα διαγονιδιακά ζώα και στον οποίο καταγράφονται τα περισσότερα οφέλη, είναι αυτός της ιατρικής. Τα ζώα χρησιμοποιούνται ως μοντέλα μελέτης νοσημάτων που πλήττουν τον άνθρωπο, όπως είναι για παράδειγμα ο καρκίνος, στην ανάπτυξη νέων μεθόδων θεραπείας αυτοάνοσων νοσημάτων, για παράδειγμα του παιδικού σακχαρώδους διαβήτη, στη δημιουργία ξενομοσχευμάτων, στην παραγωγή συμπληρωμάτων διατροφής και φαρμακευτικών ουσιών, στη γονιδιακή θεραπεία και, τέλος, στη φαρμακευτική κτηνοτροφία.

Αν και για τους υποστηρικτές του πειραματισμού σε ζώα όλα αυτά φαντάζουν ιδανικά και αναγκαία τόσο για την εξέλιξη, όσο και για την ευζωία του είδους μας, υπάρχουν και εκείνοι που απορρίπτουν την αντίληψη πως ο ρόλος των ζώων στην πρόοδο της ιατρικής έχει υπάρξει σημαντικός και συμπληρώνουν ότι ο πειραματισμός σε ζώα δεν παύει να είναι βάνουσος, επώδυνος, πηγή άγχους και, στις περισσότερες περιπτώσεις, μοιραίος για τα ζώα που γίνονται αντικείμενο των σχετικών πειραμάτων. Στην αντιπαράθεση αυτή

έχουν συμμετάσχει πολλοί σύγχρονοι φιλόσοφοι, κάθε ένας τους εστιάζοντας σε διαφορετική επιχειρηματολογία και βασιζόμενος σε διαφορετικές αρχές. Ο πλέον προβεβλημένος μεταξύ αυτών, ο Peter Singer, σχολιάζει:

Η διαμάχη γύρω από τα οφέλη που προέκυψαν χάρη στον πειραματισμό σε ζώα είναι ουσιαστικά αδύνατο να διευθετηθεί, διότι ακόμα και αν έγιναν ανακαλύψεις με τη χρήση ζώων, δεν μπορούμε να πούμε πόσο επιτυχής θα ήταν η ιατρική έρευνα αν εξαρχής υποχρεωνόταν να αναπτύξει εναλλακτικές μεθόδους έρευνας.

Ο Singer δεν αμφισβητεί το γεγονός ότι έχουν σημειωθεί πρόοδοι στη γνώση και πως κάποιες ανακαλύψεις είτε θα καθυστερούσαν είτε δεν θα επιτυγχάνονταν ποτέ χωρίς τη χρήση ζώων, αλλά θεωρεί πως η ιατρική θα είχε ακολουθήσει διαφορετική πορεία –ενδεχομένως περισσότερο γόνιμη– εάν δινόταν έμφαση στην πρόληψη διά της υγιεινής διαβίωσης και όχι στη θεραπεία.

Την άποψη αυτή συμμαρτίζει και η καντιανή φιλόσοφος Christine Korsgaard, η οποία υποστηρίζει ότι ακόμα και αν είχαμε τη δυνατότητα να υπολογίσουμε τον αριθμό όλων εκείνων των ζώων που έχουν γίνει αντικείμενο πειραματισμού από τους ρωμαϊκούς χρόνους –όταν οι πρόγονοί μας γνώρισαν τις βασικές λειτουργίες του σώματός μας– μέχρι και σήμερα, που οι επιστήμονες χρησιμοποιούν ζώα για να βρουν θεραπείες για αρρώστιες που πλήττουν το είδος μας, δεν θα μπορούσαμε να καταλήξουμε στο εάν υπερिशχύουν τα οφέλη ή το κόστος. Ούτε εκείνη αμφισβητεί τον όγκο των γνώσεων που έχουν αποκτηθεί και αναγνωρίζει ότι οι επιστήμονες που διεξάγουν πειράματα με ζώα έχουν ανακαλύψει θεραπείες που διαφορετικά μπορεί να μην είχαν ανακαλυφθεί ή που θα ήταν πιο δαπανηρό να ανακαλυφθούν χωρίς την χρήση ζώων στα σχετικά πειράματα. Εν τούτοις, θεωρεί ηθικώς απαράδεκτο τον πειραματισμό σε ζώα και απορρίπτει κάθε όφελος που ενδέχεται να προκύψει από την εκμετάλλευσή τους.

Σε μια διάλεξή της έθεσε στο ακροατήριό της ένα προκλητικό πείραμα σκέψης, στο οποίο σκιαγραφείται ξεκάθαρα η άποψή της για τα πειράματα στα ζώα:

Εμφανίζεται ένα πέμπτο είδος μεγάλου πιθήκου: οι Krell. Οι Krell μοιράζονται πολλά χαρακτηριστικά με άλλους μεγάλους πιθήκους,

αλλά διαθέτουν περισσότερη λογικότητα, αυτοσυνειδησία και νοημοσύνη από τους ανθρώπους. Σκέφτονται τη συνεργασία και την ισότητα, αλλά δεν μας θεωρούν (εμάς τους ανθρώπους) ίδιους με αυτούς. Βρίσκουν διασκεδαστικό και συναρπαστικό τον συναισθηματικό μας χαρακτήρα και τα ανόητα διανοητικά λάθη στα οποία είμαστε επιρρεπείς. Ωστόσο, βρίσκουν κάποια αξία στους ανθρώπους. Μας χρησιμοποιούν στις εργασίες τους με ορισμένους τρόπους. Η βιολογική μας ομοιότητα μας καθιστά ιδιαίτερα χρήσιμους στην επιστημονική έρευνα. Και είμαστε αρκετά νόστιμοι.

Ακολούθως έθεσε το ερώτημα αν θα ήταν ηθικώς επιτρεπτό για τους Krell να μας χρησιμοποιούν ως πειραματικά υποκείμενα, ως εργατικό δυναμικό και ως τροφή. Για την Korsgaard η απάντηση είναι ξεκάθαρη: θεωρεί ότι τα ζώα αποτελούν σκοπούς καθαυτά, και ότι ο άνθρωπος οφείλει να τα αντιμετωπίζει κατ' αυτόν τον τρόπο – συνεπώς και οι Krell θα όφειλαν να αντιμετωπίζουν τους ανθρώπους ως αυτοσκοπούς. Τα οφέλη που προκύπτουν για το είδος μας και τη ζωή μας δεν είναι πιο σημαντικά ή πολυτιμότερα από τα αντίστοιχα οφέλη για ένα ζώο ή από την ίδια τη ζωή του: είναι απλώς διαφορετικά. Για τον λόγο αυτόν δεν έχει νόημα να σταθμίζουμε τις βλάβες που υφίσταται μια κατηγορία όντων έναντι των οφελών που προκύπτουν για μια άλλη. Επικαλούμενη την αρχή της συναίνεσης η Korsgaard υποστηρίζει ότι ουδέποτε θα αποσπούσαμε τη συναίνεση ενός ζώου ώστε να το χρησιμοποιήσουμε σε πειράματα με σκοπό την αποκόμιση κάποιου πιθανού οφέλους για εμάς. Είναι σε κάθε περίπτωση ηθικώς απαράδεκτο να υποβάλλουμε πλάσματα με εγγενή αξία σε πειράματα. Το ίδιο πιστεύει και ο Peter Singer, ο οποίος υποστηρίζει:

Σε κάθε περίπτωση, το ηθικό ερώτημα για το αν μπορεί να δικαιολογηθεί ο πειραματισμός σε ζώα δεν μπορεί να απαντηθεί διά της επισήμανσης των οφελών που έχουμε αποκομίσει, ανεξάρτητα από το πόσο πειστική μπορεί να είναι η κατάδειξη αυτών των οφελών. Η ηθική αρχή της ίσης αξιολόγησης των συμφερόντων δεν μπορεί παρά να αποκλείει κάποια μέσα για την απόκτηση της γνώσης.

Συνεχίζει δε υποστηρίζοντας πως είναι σημαντικό να συνειδητοποιήσουμε ότι ένας μεγάλος αριθμός νοσημάτων είναι γνωστό πως μπορούν να θεραπευτούν χάρη στο υπάρχον απόθεμα ιατρικής

γνώσης. Η κατάλληλη διατροφή, η υγιεινή και η θεραπευτική φροντίδα μπορούν να σώσουν χιλιάδες παιδιά που χάνουν τη ζωή τους καθημερινά ανά τον κόσμο χωρίς να απαιτούνται περαιτέρω έρευνες.

Ο Singer τάσσεται υπέρ της συνολικής κατάργησης του πειραματισμού σε ζώα· επειδή, ωστόσο, αναγνωρίζει πως κάτι τέτοιο δεν θα ήταν εφικτό κυρίως στον δυτικό κόσμο, προτείνει να επιχειρηθεί «μια σειρά από τμηματικές αλλαγές» με στόχο τη μείωση του πειραματισμού και την αντικατάστασή του σε ποικίλα πεδία. Έτσι, απευθύνεται σε όλους όσους είναι υπέρ της διακοπής του πειραματισμού και τους παροτρύνει αρχικά να ενημερωθούν, στη συνέχεια να ενημερώσουν τους συμπολίτες τους για τα πειράματα που διεξάγονται στον τόπο τους και, κατ' επέκταση, να επιβάλουν το ζήτημα στην πολιτική ατζέντα. Η επόμενη αλλαγή πρέπει να αφορά τις καταναλωτικές συνήθειες και να στοχεύει στο μπουκοτάζ προϊόντων που έχουν δοκιμαστεί σε ζώα· τέλος, απευθύνεται στους φοιτητές, οι οποίοι θεωρεί πως θα έπρεπε να αρνούνται τη συμμετοχή τους σε πειράματα που εμπλέκουν όντα που αισθάνονται. Το ελπιδοφόρο για τον Singer είναι ότι ήδη σημειώνονται αντιδράσεις για τη χρήση των ζώων σε πειράματα, ότι αυτή καταδικάζεται από πολιτικά κόμματα σε ολόκληρο τον κόσμο και θεωρεί βέβαιο πως οι απόγονοί μας θα αισθάνονται απέχθεια για τον καθ' υπόθεση πολιτισμένο κόσμο του 20^{ου} αιώνα.

Αν και από τότε που δημοσίευσε ο Singer το έργο του *Η απελευθέρωση των ζώων* έχουν μεσολαβήσει πολλές δεκαετίες, δεν έχουν μεταβληθεί αρκετά ούτε οι πρακτικές μας ούτε οι συνειδήσεις μας. Οι ερευνητές εξακολουθούν να χρησιμοποιούν στα πειράματά τους ζώα, οι εταιρείες συνεχίζουν να δοκιμάζουν τα προϊόντα τους σε πειραματόζωα, προτού τα προωθήσουν στους καταναλωτές, το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού θεωρεί ότι ο πειραματισμός σε ζώα είναι αναγκαίος, προκειμένου να ανακαλυφθούν θεραπείες για ανθρώπινες ασθένειες και να βελτιωθεί η ζωή μας, και οι κυβερνήσεις στην επιδίωξή τους να συμβαδίζουν με την κοινή γνώμη δεν έχουν τροποποιήσει –ή έχουν τροποποιήσει ελάχιστα– τη νομοθεσία· το όφελος για τους ανθρώπους εξακολουθεί να υπερτερεί της βλάβης που υφίστανται τα ζώα. Θετικό είναι πως αυξάνονται εκείνοι που συμφωνούν με τον Singer και την Korsgaard, που τάσσονται υπέρ της ολικής κατάργησης της διενέργειας πειραμάτων σε ζώα και συμμετέχουν σε φιλοζωικές οργανώσεις που μάχονται για τα δικαιώματα των ζώων.

Το φιλοζωικό κίνημα μπορεί να έχει ήδη κερδίσει –και να συνεχίζει

να κερδίζει— αρκετές μάχες, με αποτέλεσμα τη μείωση του αριθμού των ζώων που χρησιμοποιούνται σε πειράματα και την αποφυγή του περιττού πόνου που αυτά βιώνουν, αυτό, όμως, δεν βοηθάει τα ζώα εκείνα που εξακολουθούν να βρίσκονται φυλακισμένα στα κλουβιά των εργαστηρίων. Μετά από έντονες πιέσεις που ασκήθηκαν από το φιλοζωικό κίνημα οι συνθήκες κράτησης των ζώων βελτιώθηκαν, αφού θεσπίστηκαν νόμοι που το επέβαλαν. Οι νόμοι που θεσπίζονται από τους ανθρώπους προς όφελος των ιδίων ουδέποτε θα επιτύχουν, όμως, να εξαλείψουν την κακοποίηση που υφίστανται τα ζώα, όσο και αν τη μειώσουν. Τα πειραματόζωα είναι η απόδειξη ότι το ανθρώπινο είδος ασκεί βία σε όντα που αντιλαμβάνεται ως κατώτερα και τους στερεί κάθε ελευθερία ή δικαίωμα, δικαιολογώντας τις πράξεις επί τη βάση της μεγιστοποίησης των συμφερόντων του ανθρώπου.

Το ίδιο σκεπτικό και τις ίδιες στρατηγικές υιοθέτησαν επιστήμονες και ερευνητές στις Ηνωμένες Πολιτείες, όταν κατά τη δεκαετία του 1880 πρότειναν την υποχρεωτική στέρωση, στερώντας το δικαίωμα της αναπαραγωγής σε ανθρώπους που θεωρούσαν κατώτερους, όπως άτομα με νοητική υστέρηση ή παραβατική συμπεριφορά, με σκοπό να διαφυλάξουν και να προαγάγουν τα συμφέροντα των επόμενων γενεών. Η ευγονική, όπως αναπτύχθηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες, ενέπνευσε αρχικά γερμανούς επιστήμονες και στη συνέχεια το κίνημα των Ναζί, οι οποίοι επιθυμούσαν την εξάλειψη κάθε φυλής που θεωρούσαν κατώτερη, ώστε να διαφυλαχθεί η φυλετική καθαρότητα. Έτσι, οδήγησαν γυναίκες και παιδιά σε εργαστήρια γενετικής, όπου χρησιμοποιήθηκαν για πειραματικούς σκοπούς, στέρωσαν εκατοντάδες ανθρώπους και σκότωσαν εκατομμύρια για να προστατεύσουν την καθαρότητα της φυλής. Αναγνωρίζοντας στους εαυτούς τους απόλυτη ελευθερία, οι Ναζί χρησιμοποίησαν κάθε μορφή βίας και καταπάτησαν όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Ενδέχεται κάποιος να υποστηρίξει ότι όλα αυτά συνέβησαν σε περίοδο πολέμου και πως οι άνθρωποι στα πολιτισμένα κράτη δεν διαπράττουν τέτοια εγκλήματα πλέον. Το πείραμα Rhythm 0 της Marina Abramovic αποδεικνύει το αντίθετο. Οι «πολιτισμένοι» συμμετέχοντες στο πείραμα, όταν συνειδητοποίησαν πως διέθεταν απόλυτη ελευθερία, πως ήταν απαλλαγμένοι από κάθε πιθανή επίπτωση για τους ίδιους και πως απολάμβαναν πλήρους ατιμωρησίας, χρησιμοποίησαν βία και προξένησαν βλάβη σε έναν ανυπεράσπιστο άνθρωπο, ο οποίος δεν προέβαλε καμία αντίσταση.

Κάτι ανάλογο συμβαίνει και με τα πειραματόζωα. Οι «πολιτισμένοι» ερευνητές ως ανώτεροι εξουσιαστές χρησιμοποιούν βίαιες μεθόδους, αφού είναι ελεύθεροι να πειραματίζονται σε πλάσματα που θεωρούνται υποδεέστερα και δεν μπορούν να αντισταθούν στο μαρτύριο που βιώνουν καθημερινά, μέχρι το τέλος της ζωής τους. Όλα αυτά, βέβαια, με σκοπό την επίτευξη της ευζωίας του είδους μας. Προσωπικά θεωρώ ότι είναι ηθικώς απαράδεκτη η χρήση και η θανάτωση οποιουδήποτε πλάσματος με σκοπό τη βελτίωση της ανθρώπινης ζωής, συνεπώς υποστηρίζω την πρόταση περί κατάργησης του πειραματισμού σε ζώα που διατυπώνει ο Gary Francoine, την κατάργηση, δηλαδή, της θεσμοθετημένης εκμετάλλευσης των άλλων ζώων στο πλαίσιο όλων των χρήσεων που σήμερα επιτρέπονται από τον νόμο.

Θα έπρεπε άμεσα και καθολικά, τουλάχιστον στα κράτη εκείνα που σεμνύνονται πως είναι «πολιτισμένα», να καταργηθεί ο πειραματισμός σε ζώα. Αυτό θα ήταν το ιδανικό, αλλά όπως το θέτει και ο Singer, στον δυτικό πολιτισμό οι αλλαγές πρέπει να γίνουν σταδιακά. Αυτό που είναι θετικό και ελπιδοφόρο, είναι πως σήμερα οι άνθρωποι ενδιαφέρονται όλο και περισσότερο για την ευζωία των ζώων, υποστηρίζουν τα δικαιώματά τους και το φιλοζωικό κίνημα κερδίζει διαρκώς έδαφος. Δεν πρέπει, όμως, να ξεχνάμε ότι οι βίαιες ενέργειες πάντα παράγουν βίαια αποτελέσματα, συνεπώς οι αγώνες υπέρ των ζώων θα πρέπει να εναρμονίζονται κατά τρόπο αποφασιστικό και αμετάκλητο με την επιταγή της μη χρήσης βίας, κατά το παράδειγμα των ηγετών των πλέον επιτυχών απελευθερωτικών κινήματων, εκείνων των οποίων ηγήθηκαν οι Mohandas Karamchand Gandhi και Martin Luther King. Μέχρι, όμως, να αδειάσουν όλα τα κλουβιά των εργαστηρίων από ζώα και έως ότου αλλάξει η νοοτροπία μας για τη μεταχείριση των ζώων, «όλοι οι άνθρωποι είμαστε Ναζί, για τα ζώα ο κόσμος είναι μια αιώνια Τρεμπλίνκα».

Βιβλιογραφία

- Βντιάδη, Ε. (2020): *Τα Ζώα και Εμείς*. Αθήνα: Παπαδόπουλος.
Iefimerida (2021): «Το γράμμα της Εβραίας στον γιο της πριν από το δρομολόγιο θανάτου Θεσσαλονίκη-Αουσβιτς: Ψάχνω να βρω στη συνείδησή μου τι κακό έχω κάνει για να υποφέρω έτσι...», <https://www.iefimerida.gr/stories/gramma-ebraiopoylas-prin-aoybits>.

- Κουντάκη, Δ. (2019): *Ηθική και Ζώα*. Αθήνα: Σμίλη.
- Patterson, C. (2014): *Αιώνια Τρεμπλίνκα*, μτφρ. Κ. Αλεξίου. Αθήνα: Πράσινο Ινστιτούτο.
- Singer, P. (1995): *Η Απελευθέρωση των Ζώων*, μτφρ. Σ. Καραγεωργιάκης. Θεσσαλονίκη: Αντιγόνη.
- Singer, P., Regan, T., Gruen, L. & Donovan, J. (2012): *Ζώα και Ηθική*, μτφρ. Κ. Αλεξίου, Φ. Αραμπατζίδου, Σ. Καραγεωργιάκης, Ε. Κολοβού, Κ. Κουράκης. Θεσσαλονίκη: Αντιγόνη.
- Το Τσουνάμι (2021): «Rhythm 0 – Το ψυχολογικό πείραμα της Μαρίνα Αμπράμοβιτς», <https://wp.me/pcEXCU-9n>.
- Υψηλάντης, Π. (2006): «Διαγονιδιακά Ζώα», <http://www.hva.gr/el/article.php?id=86>.

- Korsgaard, C. (2020): «Medical Research on Animals and the Question of Moral Standing», Harvard Medical School. Center of Bioethics, 01.01.2020, <https://bioethicsjournal.hms.harvard.edu/winter-2020/medical-research-animals-and-question-moral-standing>
- Wilkinson, D. (2014): «Philosophy and Animal Experimentation: Animal Ethics Workshop with Christine Korsgaard», <http://blog.practicaethics.ox.ac.uk/2014/12/philosophy-and-animal-experimentation-animal-ethics-workshop-with-christine-korsgaard/>.

Abstract

DO BENEFITS FOR HUMANS JUSTIFY EXPERIMENTATION ON ANIMALS?

This essay outlines the benefits that humans have gained from transgenic animal research to date. Animal experimentation, however, is rejected by the modern philosophers Christine Korsgaard and Peter Singer, while the latter also suggests ways to stop their use. In conclusion, reference is made to the superiority that groups of people feel, not only towards animals but even to other groups of their own species, and the senseless violence they use to offer groups of their advantage, having complete freedom from any kind of punishment.